

„Soča“

Izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Primorec“ in „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana sli v Gorici na dom pošiljana: Vse leto gld. 4-40, Pol leta 2-20, Četrť leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poštnina. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravištvu. „Primorec“ izhaja vsakih 14 dnij ob enem z ravnimi (na par) „Sočini“ številkami. „Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kedar je v petek praznik, izidejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Oznaniła in „poslanice“ plačajo se za štiritipno petič-vrsto: 8 kr., če se tiskajo 1 krat, 7 „ „ „ „ 2 „ „ „ „ „ 3 „ „ „ „ „ 4 „ „ „ „ „ 5 „ „ „ „ „ 6 „ „ „ „ „ 7 „ „ „ „ „ 8 „ „ „ „ „ Večkrat — po pogodbi. Za večje širke po prostoru. Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nuški in Solski ulici po 8 kr. Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacija pa upravištvu „Soča“. — Neplačanih pism uredništvo ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Marzinjevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Sv. Oče Lev XIII.

slavil bo 19. t. m. petdesetletnico svojega škofovskega posvečenja. Redki so že navadni duhovniki, ki dočakajo svojo zlato mašo; a še redkeji so škofje, katerim inebó dá doživeti petdeseto obletnico škofovskega posvečenja; gotovo pa je najbolj redek slučaj, da tak škof obhaja svojo petdesetletnico kot — rimski papež. In taka petdesetletnica obhajala se bo 19. t. m.

Zlate maše navadnih duhovnikov udeležujejo se navadno na slovesne načine vsi duhovjani. Kedar obhaja kako tako slavnost škof, spominjajo se je vsi prebivalci iste škofije. Ako obhaja pa tako slavnost sam sv. Oče, obhaja jo z njim vred vs katoliški svet.

In takó bo letos vesoljno katoličanstvo obhajalo petdesetletnico škofovskega posvečenja sedanjega slavno vladajočega papeža Leva XIII. Celó nekatoliki častitajo sv. Očetu k tej res nenavadni slavnosti. Toliko bolj pa se pripravljajo katoliki, da dostojno proslavijo to znamenito petdesetletnico papeževu. Poleg sijajnih cerkvenih slavnosti vršile se bodo raznovrstne slovesnosti z bolj posvetnim licem; prirojali se bodo romarski vlakci v Rim, razna mesta in važnejša društva pa že zdaj pošiljajo sv. Očetu svoje častitke ter zagotovila udanosti in ljubezni.

Tudi dežela gorisko-gradiščanska ne zaostane za drugim katoliškim svetom, pač pa se mu vredno pridruži, da tudi ona pokaže svoje veselje nad častitim starčkom v Vatikanu, ki je, srečno doživel takó redek in tako znamenit dan v zgodovini sv. cerkve, in da mu dokáže svoje globoko spoštovanje in odkritosrčno ljubezen.

Doslej so nam v tem oziru znani sledeči sklepi in nameni: Mestni zastop goriški sklenil je v svoji zadnji seji, pridružiti se v imenu goriskega mesta ostalemu katoliškemu svetu ter častitati sv. Očetu k Njegovej petdesetletnici.

Veteransko društvo v Gorici je tudi sklenilo, častitati sv. Očetu o tej nenavadni priliki ter izreči mu svojo udanost in ljubezen. Predsednik in dva druga veterana, odklikovana s papeževim križem, poklonili so se v deputaciji prevzvišenemu gospodu knez nadškofu ter naznanili mu društveni sklep.

Goriški „Circolo cattolico“ (katoliško društvo) je sklenil slovesno praznovati papeževu petdesetletnico na sledeči način: 1. Izročiti v posebni deputaciji sv. Očetu udanostno pismo s premnogimi podpisi; čas za podpisovanje je do 15. marca. — 2. Pogostiti v spomin te 50 letnice petdeset revežev. — 3. Pospesevati udeležbo pri avstrijskem romarskem potovanju v Rim tudi iz naše dežele. — 4. Prirediti v Korminu slovesno zborovanje. — 5. Prirediti procesijo v septembru, t. l. na sv. Goro.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ sklenilo je v svoji zadnji seji, hvaležno spominjati se raznih nauk sv. Očeta, zlasti Njegovih velevažnih enciklik o delavskem in socialnem upravljanju, izreči sv. Očetu o tej priliki svoje najudanejšje častitke ter zagotovila iskrene hvaležnosti, srčne udanosti in sinovske ljubezni.

Politično društvo „Sloga“ v Gorici sklenilo je, da se kot javni zastopnik slovenskega prebivalstva na Goriskem pridruži ostalemu katoliškemu svetu ob vselem dogodku letošnje 50 letnice sv. Očeta ter izreče Njegovej Svetosti o tej nenavadni priliki svoje najiskrenejše častitanje, zagotavlja mu svojo neomahljivo udanost, pravo sinovsko ljubezen ter vstrajno delavnost za Boga in domovino v obsegu svojih pravil.

Ker je pa sedanji papež Lev XIII. pri mnogoterih prilikah še posebno dokazal svojo naklonjenost do slovenskih narodov in ker treba zategadel, da Slovani častitljivemu svojemu prijatelju dokazemo še na poseben način svojo hvaležnost in udanost, zato se je politično društvo „Sloga“ obrnilo s posebno okrožnico do slavnihi županstev, naj bi ista delovala na to, da bi vsa starašinstva v slovenskih županijah sklenila častitati sv.

Očetu k Njegovej 50 letnici ter izreči Mu v imenu občin najiskrenejšo udanost in ljubezen. Po razloženem navodilu, kakó se to stori, svetuje „Sloga“, da bi se taki sklepi poslali njej ali pa državnemu poslancu veleč. g. dv. Ant. Gregorčiču, kateri jih kot zastopnik slovenskega naroda na Goriskem bodisi sam ali pa po kom drugem, ako bo do tje še zadržan, izroči prevzvišenemu gospodu knez nadškofu, da pridejo takó skupno na znanje sv. Očetu. Okrožnico sta podpisala podpredsednik preč. g. Bl. Grča in tajnik.

Priporočamo tudi od naše strani vsem županstvom, da bi se čim prej odzvala „Sloginemu“ priporočilu ter kolikor mogoče še do 19. t. m. doposlala starašinske sklepe; za ostale bo čas do 19. marca.

Dalje smo dobili o cerkvenih slovesnostih sledeče poročilo:

V proslavo papeževoga jubileja se bo zvonilo po vseh cerkvah goriske nadškofije 18. in 19. t. m. zvečer po pol ure. V nedeljo 19. febr. se bo pela slovesna sv. maša po vseh farnih in drugih cerkvah s katerimi je združeno dušno pastirstvo. Po maši bo zahvalna pesem „Te Deum“ z dotično molitvijo in blagoslov z Najsvetejšim. V posameznih cerkvah dobčijo dušni pastirji zdaj ali kasneje devetdnevnice ali druge pomožnosti, pri katerih se bo molil rožni venec z drugimi molitvami za sv. Očeta in za vsó cerkev.

Vladni program,

ki se je predložil v soboto trem velikim klubom poslanske zbornice, doživel je največji „hasco“, kajti nihče ni z njim zadovoljen. Vlada se je skušala pridobrikati levicarjem, a ni jih zadovoljila; s tem pa se je hudo zamerala konservativcem. Večine na podlagi tega programa torej ne bo in ves vladni trud bil je brezuspešen. — Taka je Taaffejeva politika „fortretovanja“. Od 2. decembra, ko si je nakopal na glavo vsled znane izjave na govor princa Schwarzenberga nejevoljo levicarjev, princinal je s svojo politiko srečno do današnjega dne; ni dvoma, da Taaffe ostane še dalje zvest politiki, ki mu donša takó lepe uspehe.

Glavne točke tega vladinega političnega umotvora so naslednje:

Najvišji prestolni govor z dne 11. aprila 1891. izrekal je nadejo, da se tekoče zasedanje državnega zbora izkaže kot doba uspešnega dela ter je pozival v sodelovanje vse one, kateri so osvedočeni, da nad strankami stoji celota, država in narod in da nikdar ni smeti motiti skrbi za najvišje koristi s strankarskimi težnjami.

Da se bo moč odzvati tem namenom Najvišjega prestolnega govora, je treba, da se združijo v neko zvezo tiste stranke in tisti poslanci, kateri so se odločili, da se odzovejo pozivu s patrijotično pripravljenostjo ter tako zagotové primerno in uspešno napredovanje parlamentarnega dela.

Vlada obrača se zategadel do onih parlamentarnih faktorjev, kateri so pritrde nazorom razvitim v Najvišjem prestolnem govoru, zadrževali v korist skupnosti svoje strankarske težnje, ter so to tudi izrazili s soglasnim sklepom o načinu odgovora.

Da bo pa onim parlamentarnim činiteljem, kateri pridejo gledé na njih razumevanje državnih nalog v poštev pri taki zvezi, moči razsoditi o tem pristopa s popolno vednostjo vladnih namer, šteje si vlada v dolžnost izreči jasno, sklicujoč se na izjavo, podano v poslanski zbornici dne 2. decembra 1892. l., načela, po katerih upravlja javne zadeve.

Takisto, kakor je vlada vselej pripravljena, v zmislu tudi v delegacijah povse odobravane zunanje politike avstrijsko-ogerske monarhije, varovati in jacevati z vsemi sredstvi moč države, torej se brez pridržka odločno potezati za razvoj obrambnih sil, isto tako drži se brez pridržka sedanjega zakonito urejenega razmerja k ogerski državni polovici, s katerim je monarhija končno in stalno organizovana.

Vlada stoji nepremično na podlagi sedaj veljavne ustave in temeljnih njenih načel in ne privoli v njihovo spremembo. Ustava je trdna podlaga razvoju vsega političnega življenja.

Na tej podlagi pa se bo politično življenje razvijalo v soglasju z avstrijsko državno idejo samo tedaj, ako se varuje zakonito zajamčena avtonomija kraljestev in dežel, kakor narodna posest posamičnih narodov ter se zapreči vsako preseganje.

Vlada priznava, da bi zakonita uredba jezikovnih pravic v gradu, šoli in v javnem življenju — varuje nemškemu jeziku njemu pristoječi pomen kot sredstvo za splošno sporazumevanje tudi pri upravi — pomagala v dosegu narodnostnega mira.

Vlada se bo torej trudila, dognati gledé teza upravljanja mej prizadetih strankami sporazumevanje in bo podpirala morebitno delovanje smujoče se na tako sporazumevanje.

Dokler ne pride do takega zakona, bo vlada — v kolikor je v to merodajna — v upravnem področju ovirala vsakršno premetenje narodnega posestnega stanja.

To velja tako za odločbe, katere more storiti po svoji previdnosti, kakor za upravno judikaturu. Gledé slednje držala se bo vlada, vezana po veljavnih zakonih in naredbah, kolikor mogoče dosedanjega dolgotrajnega sistema.

Državno naše življenje pa ne zahteva samo, da se kolikor moči odstranijo vse narodne prepone reči, ampak se skrbi tudi za mirovno razmerje mej posamični verodržavljani, društvenimi sloji in državljani. Vlada bo zato verska prepričanja vedno stovala in štela ter se odločno zoperstavljala vsakršnemu lujskanju.

Vlada zmatra v interesu mirnega sodelovanja prizadetih strank za potrebno, da se opuste cerkvenopolitična upravanja in legislativna obravnavanja o načelnih premembah državnega ljudsko-šolskega zakona.

Pri uporabi državnega ljudsko-šolskega zakona pa bo vlada v okviru obstoječih zakonov ozirala se na verska čutila prebivalstva.

Gledé verskih čutil priznava vlada, da so merodajna jedino mnenja dotičnih cerkvenih oblastev in se bo v tem pogledu pa mogočnosti in v okviru obstoječih zakonov ozirala na njih želje.

Potem navaja program daljšo vrsto važnejših zadev, katere je rešiti s pomočjo parlamentarne zveze ter povdarja, da bi bil za posredovanje mej vlado in strankami potreben poseben organ.

Levicarji so izrekli, da si hočejo nasproti takemu programu ohraniti prosto roko. Ugodnejše so se izrekli Poljaki. O seji konservativnega kluba pa se poročajo sledeče podrobnosti:

Razprava o vladnem programu je bila jako viharna in vladni zastopnik poljedelski minister grof Falkenhayn je moral napeti vse sile, da brani vlado. Prvi je govoril vođa čeških veleposestnikov princ Karl Schwarzenberg, za njim grof Palffy. Oba sta odločno naglašala državne tirjativne čeških veleposestnikov ter z ozirom na programski točki o dualizmu in o ustavi izjavila, da vladna načela nasprotujejo namenom njene stranke. Za češko-narodno skupnino izjavil je baron Leonhardi, da je vladni program zmatrati za izraz preziranjja vseh narodnostnih želja. Čehi ne vzprejemo tega programa, ako bi ga vlada pa hotela uresničiti zoper njih voljo, potem bi šele spoznala vso silo češke opozicije. Za nemške konservativce govorila sta poslanca Karlon in baron Dipauli ter oba odklanjala program, ker ne ustreza njih cerkvenopolitičnim in šolskim zahtevam. Za slovensko-hrvatsko skupino je govoril posl. Šuklje ter je naznanil, da je skupnina izklenila, izstopiti iz kluba, ako bita odobril vladni program. V daljšem govoru je pobijal programsko točko o ohranitvi sedanjega posestnega stanja narodov, dokazujoč, da je ta točka nejasno sestavljena, sploh pa da je pojem „posestno stanje“ jako raztegljiv. Pri tej reči treba

razločevati mej posestnim stanjem dejure in de facto. Slovenci in Čehi nimajo posestnega stanja, katero jim gre po pravo, in zato odklanjajo to določbo programa. Še odločneje kakor tej točki pa se morajo zoperstavljati tisti, s katero se priznava nemškemu jeziku večja važnost in večje pravo kakor drugim jezikom. Tu je jasno, da je ves program naravnost napravljen zoper Slovence in Čeha, posebno, če se upoštevajo jezikovne razmere v Galiciji in v Dalmaciji. Zato odklanjajo jugoslovanski poslanci vladni program z vso odločnostjo. — Nazvoči minister grof Falkenhayn je večkrat posegel v razpravo in priporočil vladni program; a klub je vsa njegova izvajanja odklonil. Po končani debati naznanil je grof Hohenzwart, da vlada ni v program vzela od njega na konferencah izrečenih želja in nasvetoval resolucijo, s katero se izreka obžalovanje gledé nekaterih programskih točk in se vlad naznanja, da si pridržuje klub popolno svobodo gledé vseh vladnih predlog, da pa vzlic temu za zdaj ne prestopi še v opozicijo.

Govor poslance Vj. Spinciča

v seji posl. zbornice dne 20. jan.

Najprej govori hrvaški, in sicer takó-le:

Vinoko nede!

U proglasu, što smo ga moji drugovi i ja izdali na svoje izbornike prošloga meseca, iztaknili smo u glavno tri točke: gospodarsko stanje, narodnu ravnopravnost i hrvatsko državno pravo.

Osvjedočeni smo u dnu svojih duša, po prošlosti i sadanjosti, drugađa i kod nas, da će naš narod — hrvatski i slovenski — obezbediti jedva onda svoj gospodarstveni napredak i svoj narodni obstanak, kad se promjeni obstojeći sustav; kad nebudu upravljali njegovom krvju i imanjem ljudi, koji nepoznaju njega nit njegovoga jezika nit njegovih potreba, koji neimaju zanj srca; kad mu ne budu krojili pravice takovi ljudi; — nego kad bude ujedinen i sam zajedno sa svojim kraljem iz zakonito mu već preko 350 godina vladajuće kuće, gospodom u svojoj kući, kad bude oživotvorio njegovo državno pravo.

Dok se to ne dogodi — a bilo bi za želiti u interesu dinastije i naroda, da se čim prije dogodi — smatramo mi svojim dužnostju, iznašati krivice, koje mu se dogadjaju, zahtjevati, da se vrši pravo prema njemu po postojećih zakonih sadanjega stava i uređenja monarhije.

Mi imamo pravo to zahtjevati od države za naš narod, jer on vrši sve dužnosti prema njoj, daje davek u krvi i novcu.

Služimo se, poput ostalih, koliko znamo i možemo, nemačkim jezikom, al se tu neodričemo prava, govoriti i ovdje svojim jezikom (Nadaljuje nemški):

Vista zbornica! Kolikor je meni znano, niso Hrvatje in Slovenci v tej državni polovici oproščeni nikakoršne dolžnosti in nobenega davka, ni krvnega ni denarnega, ali prikrajšani so v mnogih pravicah svojih (Postanec Biankini: Tako je!) To velja posebno o pravici izraziti se v svojem jeziku.

Slušal sem od nekterih gospodov različne tožbe v tem pogledu, ali o kakih krivicah, kakoršne se godé Hrvatoin in Slovincem totrantske državne polovice (Post. Krumholz: Godé se vsem Slovanom v Avstriji!) nisem čul. Vseučilišča, za koja se izdaja ogromna svota štiri milijonov, so takó urejena, da se Hrvatje in Slovenci na njih ne morejo izobraziti v svojem jeziku. (Post. Biankini: Tako je!)

V drugej polovici državni obstoji hrvatsko Fran-Josipovo vseučilišče, ali Slovenci ga sploh ne morejo obiskovati, Hrvatje pa le deloma. Pravniki namreč morejo obiskovati to vseučilišče nekaj let in napraviti tam prvi državni izpit, drugače so pa kakor vsi drugi dijaki navezani na nemška vseučilišča, oziroma na italijanske

oddelke, kar se tiče izpitov v Gradcu in Inostanu. Poljskih in čeških učiteljskih ne morajo iz različnih razlogov tako lahko obiskovati.

Za gimnazije se je postavila za tekoče leto tudi sveta čez štiri milijone, in vendar ni niti ene gimnazije, kjer bi se poučevalo izključno hrvaški ali slovenski. (Čujte! Čujte! Na Kranjskem, ktera dežela je skoro vsakozni slovenska, ste dve nemško-slovenski višji gimnaziji, ena nemško-slovenska nižja gimnazija in ena čisto nemška gimnazija. Na Stajerskem, in sicer v Mariboru, poučujejo se zadnja štiri leta nekateri predmeti v slovenskem jeziku, v Celju pa le v nemškem. Cela Koroška, ki ima čez 120.000 Slovencev, cela Primorska, ki šteje čez 400.000 Hrvatov in Slovencev, nima niti ene gimnazije, na kateri bi se poučevali kak predmet v slovenskem ali hrvaškem jeziku. (Čujte! Na desni.)

Ako, hočejo sinovi teh dežel obiskovati kako deželno gimnazijo, morajo obiskovati nemške gimnazije v Celovcu, v Beljaku, v Gorici, v Trstu ali v Pulji. Realk za Slovence in Hrvate planinskih dežel in Primorja sploh ni. Poldrugi milijon Slovencev in Hrvatov nima dežela pri poldrugem milijonu goldinarjev, ki se izda vsako leto za realke.

Obrtnih šol za glavne skupine sploh ni za Slovence in Hrvate. Taka šola je samo v Trstu, tam pa je učni jezik samo italijanščina. Obrtnih šol za posamezne stroke je pač nekaj. Najvažnejša je v Ljubljani, ali od dveh milijonov goldinarjev, kateri se trošijo vsake leto za obrtni pouk, odpade na Slovence in Hrvate vendar promajhen delež.

Za trgovinske in trgovinsko-nadajevalne šole se dajejo tudi lepe podpore a za Slovence in Hrvate ga ni takega zavoda.

V Trstu je trgovinska akademija in mornarska šola, a učni jezik je samo italijanščina (Čujte! Čujte! mej somišljeniki). V Lošnju, v Kotoru in v Dubrovniku so tudi mornarske šole, kjer je učni jezik samo italijanščina. (Čujte! Tako je! mej somišljeniki).

Za alpske dežele in za Primorje je čvetero učiteljskih in sicer v Celovcu, v Mariboru, v Ljubljani in v Kopru. Prvi dve sta popolnoma nemški, ljubljansko je nemško-slovensko, v Kopru pa se poučuje slovensko-nemški, hrvaško-nemški in italijansko-nemški. Ženski učiteljski za te dežele sta dve, v Ljubljani in v Gorici; na prvem zavodu se poučuje nemško-slovenski, na drugem slovensko-nemški in italijansko-nemški, hrvaško-nemškega oddelka tu ni. Vsa Stajerska in Koroška imata samo jedno žensko učiteljsko in sicer v Gradcu; z deklet, ki se tu le deloma v svojem jeziku izobražijo in ki pridejo potem kot učiteljice na Spodnje Stajersko ali Spodnje Koroško, se tu ravna kakor s tukjani.

Vadnice na učiteljskih in Ljubljani in v Gorici so slovensko-nemške, oziroma tudi italijansko-nemške, in sicer tako, da se poučuje v prvih dveh razredih slovenski oziroma italijanski, nemški jezik pa se že od prvega leta sem učni kot učni predmet; začeni s tretjim letnikom je nemščina že učni jezik, dočim je materinščina samo še učni predmet. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki). Razven teh vadnic ustanovljeni so še pripravljalni razredi za nemške gimnazije v Trstu, Pulju in Celju in ti pripravljalni razredi so najboljši dokaz za to, da na teh gimnazijah ni uveden pravi učni jezik.

Kako so urejene šole na Koroškem, o tem je visokostasti kolega gospod kanonik Klun že lani govoril in najbrž tudi letos še kdo to stvar sproži. Tiste, ki želé zboljšanja obstoječih razmer, imenujejo visoki uradniki hujskače in kalilce mira. (Tako je! pri somišljeniki). — Post. Miza: V: sami! Ne, gospod kanonik Klun sam in vsi Slovenci, ki so se lani za to stvar zavzeli, imenovali so se tej zbornici kalilce miru.

Okrajni glavarji, namesto da bi kot predsedniki okrajnih šolskih svetov pri upravljanju v slovenske ali nemške oddelke — in take šole so se ustanovile vsled prošnje za slovenske šole — postopali stvarno, porabljajo vsa sredstva, da bi rodilce odvrgli od slovenskih šol (Čujte!), zlasti pa sramoté slovensko narodnost in slovenski jezik. (Postanec dr. Vašaty: To so za kaj čedni okrajni glavarji).

Sklicujem se tu na interpelacijo poslanca Šukljeja in tovarišev, posebno pa je omeniti nekega Mac Ne v in a, okrajnega glavarja, predsednika okrajnega šolskega sveta v Celovcu. Prošnje, katere se v tej reči pošiljajo naravnost ministerstvu, dohajajo ad informandam deželnemu šolskemu svetu in ta deželni šolski svet jih kar uskratno odbija. Razven omenjenih vadnic in pripravljalnih razredov so v Trstu, v Gorici in v Pulju še nemške ljudske šole za dečke in deklice, katere šole vzdržuje država, in v Ljubljani vzdržuje tako šolo mestna občina. Celó v Dalmaciji je nemška ljudska šola in to v Zadru kot vojaška ljudska šola. (Postanec dr. Brzard: Ljudska šola za vojake! Veselost). Za poučevanje nemškega jezika v ljudskih šolah na deželi v Istri in na Goriškem se postavljajo v prvačun nagrade.

Imenovani ljudski šoli v Ljubljani, kateri vzdržuje mesto in kateri nikakor nista bili potrebni, zlasti ne z ozirom na ondodni vadnici, sta bili ustanovljeni po strogem nalogu naučne

uprave in ta ista naučna uprava ni nikdar in nikjer ustanovila slovenske ali hrvaške šole, kjer bi bila potrebna, in slovenskih šol niti tam ni dala ustanoviti, kjer so bile potrebne, zaželjene in kjer so zanje prosili. V mislih so mi slovenske šole v Trstu in v Gorici. Že leta 1883., torej skoro pred desetimi leti izročila se je občinskemu zastopu tržaškemu prošnja za ustanovitev slovenskih šol, podpisana od 1400 roditeljev. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki). Občinski zastop je leta 1884. to peticijo zavrgel. Dotični utok na c. kr. namestništvo kot deželno šolsko oblastvo je bil odklonjen in takisto tudi na c. kr. ministerstvo, a ne iz uzrokov, katere je navedlo namestništvo, ampak zato, ker društvo „Edinost“ ni bilo opravičeno podati prošnje in ker je bilo pooblastilo sicer izpričano (attestato) ne pa dokazano (provato).

To razsodilo je ministerstvo leta 1888. izdalo, dočim je namestništvo izdalo razsodbo na rekurs, podan 29. decembra 1884. leta, šele julija meseca 1887. leta. (Čujte!) torej dve in pol leta pozneje. (Postanec dr. Brzard: To je neverojetna naglaza!)

V novejšem času podana je bila nova prošnja za slovenske šole: c. kr. namestništvo kot deželno šolsko oblastvo je to prošnjo zopet odbilo, češ, da v zakonu ni utemeljena. Vsled utoka na visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje odredilo se je komisijsko obravnavanje.

Torej šele po preteku devetih let prišlo je do tega, kar je v zakonu zapovedano, namreč do komisijске obravnave. Občinski zastop povabljen odposlati k tem obravnavam svojega zastopnika, je to odklonil in mestni magistrat, kot okrajno šolsko oblastvo, je peticijo zavrgel. Če se ne motim meseca julija lanskega leta pozvan je bil občinski zastop, da izreče svoje mnenje gledé ustanovitve slovenskih šol. Dotična obravnava se je vršila dné 15. septembra in jaz imam dotično poročilo pred sabo. V njem se najprej popisuje zgodovina peticij za slovenske šole, potem pa se izreče mnenje.

Občinski zastop, ne gledé na kouservativne in liberalne razlike, izrekel je skoro jednoglasno negativno mnenje, akoprav pripoznava poročilo samo, da živi v Trstu nad 8000 Slovencev in da je okoli 700 slovenskih za šolo godnih otrok. Občinski zastop izrekel je zajedno trdno prepričanje da namestništvo to peticijo zavrne v zmišlu in iz uzrokov, kakor že prej. (Post. Alf. grof Coronini: Da, oni že poznajo namestnika Rinaldinija!)

Ako bi se pa to ne zgodilo, ako bi namestništvo ugodilo tistim, kateri nimajo drugega namena, kakor bojevati se zoper vse, kar je kakemu narodu sveto, namreč zoper jezik in tradicijo, potem izjavlja, ta občinski zastop, da nikdar ne privoli, da se ustanovi slovenska šola v Trstu.

Dotični sklep in poročilo sploh temelji na razlogih c. kr. namestništva iz l. 1887.; navajajo se celo kar celi odstavki. Namestništvo dalo je torej samo občinskemu zastopu orožje v roko, s katerim se more bojevati zoper slovenske šole in ta imenuje boj proti vsemu, kar je narodu najsveteje, prošnjo tistih starišev, kateri hočejo prav to ohraniti, kar jim je najsveteje, svoj jezik. (Burno odobravanje. — Čujte! Čujte! mej somišljeniki).

Vsa utemeljevanja se snujejo na to, da so v okolici tržaški-slovenske šole, in ker od nikoder v mestu do tja ni štiri kilometre daleč, naj slovenski otroci iz mesta obisk jejo slovenske šole v okolici. (Jako dobro! in smeh mej somišljeniki).

Kdo je že kdaj slišal, da obiskujejo otroci iz mesta okoličanske šole? (Post. Dr. Brzard: To je klasično!) Vrh tega so slovenske šole v okolici prenapolnjene; tako na primer je v Škednju v jednem razredu nad sto otrok. Treba bi bilo torej v okolici zidati šolska poslopja, da bi mogli te šole obiskovati slovenski otroci iz mesta. (Veselosť in Čujte! Čujte! mej somišljeniki).

Okolnosti, radi katerih je tudi v okrožju jedne ure ustanoviti več šol, se ne upoštevajo: okolnosti, na katere se ozira postavo-dajalstvo v vseh deželah in na katere se ozira tudi občinski zastop tržaški in namestništvo gledé okoličanskih otrok, kateri hočejo obiskovati italijansko šolo.

Otroci iz okolice imajo do mesta, kjer so italijanske šole, ravno tako daleč, kakor otroci iz mesta do okolice in vendar se je zadnjih deset let ustanovilo mnogo italijanskih paralelnih tam, kjer niso bile zaželjene, kjer nihče zanje prosil ni in kjer so bile popolnoma nepotrebne.

Navedem naj, gospoda moja, samo jeden dokaz. V Rojanu so trije slovenski in štiri italijanski razredi. V tej šoli je 411 otrok, mej temi deset, reci deset takih, ki doma res italijanski govoré, 401 pa govoré v svojih krogih samo slovenski (Čujte, Čujte! mej somišljeniki) in za teh deset otrok so štiri paralelni razredi, za ostale 401 pa samo trije razredi. (Čujte, Čujte! Post. Alfred grof Coronini: Pripravljalnice za Italijo!)

Gospoda moja! Če obiskujejo tudi slovenski otroci te italijanske šole, pripisati je te raznim spletkam, da pa dobrih uspehov ni moči doseči, je lahko umevno. Uspeh more biti le ta, da se polagoma pitalijandji vsa tržaška okolica. (Post. Brzard: To je tudi srha! — Post. Biankini: Avstrija delo vedno za Italijo!) Tisti učitelji, ki pospašujejo učenje italijanščine mej okoličani, so

gotovi posebnih ozirov in jim je vse dovoljeno, dočim so slovenski učitelji pravi sužnji, kateri se ne smejo ganiti. Zadnjič nastala je v občinskem zastopu ostra razprava samo zato, ker sta dva učitelja podpisala popolnoma nedolžno brzojavko. Začela se je stroga preskava proti tema slovenskima agitatorjema (Veselosť mej somišljeniki) in psovali in napadali so pri tej priliki učitelje in duhovnike.

Kakor sem prav danes čital v nekem listu, morala sta občinski zastop in mestni magistrat sama izjaviti, da je bila vsa razprava nepotrebna, ker je bila dotična brzojavka povsem nedolžna. (Post. Wohanka: Slovenska je bila in to je glavna stvar! — Post. dr. Brzard: Slovensko brzojavko podpisati je predzčnost!)

Zadnji čas bi bil, gospoda moja, da se šolske razmere v tržaškem mestu kakor tudi v okolici premené po pravu in po zakonu, ne pa s strankarskega stališča, po katerem sta Trst in okolica italijanska provinca ali, če se nista, morata vsaj postati. (Odobrovanje mej somišljeniki).

Blizu takó je tudi s slovenskimi šolami v Gorici.

Nekaj tisoč Slovencev, kateri imajo okoli tisoč za šolo godnih otrok, prosí že več let ustanovitve slovenskih šol, a vse te prošnje se odbijajo. Ustanovitve slovenskih šol se v prvi vrsti upirata občinski zastop goriški in goriški magistrat, ki sta taka, kakršna sta, nastala pri volitvah samo s pomočjo c. kr. vlade. (Čujte, Čujte! mej somišljeniki.) Ta občinski zastop in ta mestni magistrat, z županom na čelu, to vse ni drugega nič, kot dete c. vlade. (Post. Alfred grof Coronini: In sicer irredentovsko dete!)

Najnovejše, kar se je zgodilo v tej reči, je ukaz ministerstva namestništva; to pa s tem ukazom ni zadovoljivo — tega ni videti samo iz postopanja; ampak tudi iz uradnih in poljudnih listov. Namestništvo naročilo je odločno, v kar je bilo po ukazu ministerstva prisiljeno, občinskemu zastopu v roke županu, da mora do 7. januarja t. l. rešiti peticijo zaradi slovenskih šol in ljubi ta župan sklicati je sejo občinskega zastopa na dan 17. t. m. (Smeh). Poročal je sam in omenil, da je že sporočil ter povedal, da stvari ni tako hitro rešiti, kakor žele visoki gospodje — to vse po preteku nekaterih let! — Priporočal je, naj so stvar odkaze šolskemu odseku! Torej dve, tri leta potem, ko je bila podana prošnja, izročila se je šole šolskemu odseku.

Taka zaničevanja — preneso samo mati — če se smem tako izraziti — od svojega otroka, c. kr. namestništva od občinskega zastopa in mestnega magistrata.

Pripomniti moram še, da so bili podpisani na zadnji prošnji za ustanovitev slovenskih šol v Gorici notarski potrjeni, za kar se je izdalo 80 gld., katere svota bi se bila pač lahko za kaj boljšega porabila; in prihrali bi se bil lahko tudi trud in vsled tega mnogo razburjenosti. Da so slovenske šole tako v Gorici kakor v Trstu potrebne, to dokazujejo najboljše ondodne slovenske zasebne šole, katere obiskuje na stotine in stotine otrok. (Čujte, Čujte! mej somišljeniki.) (Dalje prihodujič).

DOPISI

Iz Mirna, 7. februarja. — Oprostite, g. urednik, da ni dobilo Vaše cenjeno uredništvo vabila k veselici tukajšnjega „Katališkega rokodelskega društva“. Ako bi poznali natanko naše razmere, bi nam gotovo ne zamerili. V prvi vrsti je uzrok lega naše dvorane in pretesen prostor*) poleg tega je pa naše društvo začelo še le delovati s svojimi ubornimi močmi, skoraj bi rekel nekako v svetem strahu; saj veste, kakó počasi se razvija društveno življenje posebno v gorški okolici.

A vendar hočem sporočiti cenjenim „Sočinim“ bralcem nekoliko o zadnji veselici. Najprej moram omeniti, da tenelj narodnemu petju je položil prejšnji kapelan g. Josip Kalin, in sad njegovega truda se je že pokazal pri lanski domači zabavi in pri mladini, ki ne prepeva več onih grdih laških pesmij. Na tej podlagi se zida in se bo zidalo dalje.

Vspored zadnje veselice je bil zanimiv in ob enem tudi poučljiv. Dvorana je bila polna in sicer skoro samo priprostega ljudstva. Peto se je pet možkih zborov dosti dobro. Vsak začetek je težak. Govor valéč g. župnika je bil sprejet z naudsenjem. Po kratki zahvali za obilen trud vsem sodelovalcem, posebno g. kapelanu in g. nadučitelju, govoril je o tukajšnjih družbinskih razmerah; namreč, da obstoj družine in npravnosti je odvisen od dobrega gospodarstva; dobro gospodarstvo pa napreduje le tedaj, ako je jeden sam gospodar v hiši. Tukaj pa se navadno zgodi, da mladenec, ki postane delavec pri 17 ali 18 letih, se odtrga skoro bi rekel od družine in se smatra že samostojnim; radi tega sinovi delavci na dajajo vsega zasluška očetu, ampak le toliko, kar zadošča za vsakdanji živež, vse drugo pa si sami pridržujejo, in to je velika nevarnost za npravnost, zakaj denar ima kratke noge. Bog daj, da bi padle te

*) Za nas bi vendar še bilo prostora, kaj? Ur.

beseče na rodovitna tla, ker je tako bi se mogla zaprečiti mnoga zla. „Rabeljsko jezero“ je deklamovala gospodična Olga Vodopivec jako dobro in občinstvo jo je tem pazljiveje poslušalo, ker je poprej g. župnik dodal tej pesmi kratko pojasnilo. Prelepa Vošnjakova igra „Svoji k svojim“ se tudi prilaga našim razmeram. Igrala se je izvrstno, ako se oziramo na igralce, ki so stopili skoro bi rekel od težkega dela na oder. Ali pridnost in trdna volja vse premagata; posebno možko je igral župan svojo ulogo. Bog daj, da bi tudi ta igra ne ostala brez sadu. Slednjič je vzbudil mnogo smeha tudi šaljni prizor „Piskrovec“, ki ima v sebi marsikter dobro jedro v narodnem in npravnem oziru. Tako se je končala veselica in občinstvo se je mirno razšlo.

Toda med veselico se je vršil še drug prizor, ki je potri celo našo vs in o kterem gotovo pripoveduje cela Gorica. Tudi o tem vam hočem nekoliko sporočiti, ker vam, da naši nasprotniki kar veselja vrišajo in morda tudi dokladajo mnogo več, kakor je v resnici. Kaj je bilo torej temu uzrok? Mnenja so različna. Najbolj verojeten uzrok pa je bil p l e s. Nekteri so hoteli namreč imeti ples vsako nedeljo v pustnem času; ker pa županstvo tega ni dovolilo vsled sejnega sklepa, kakor samó nekatere nedelje, so se zarotili proti veselici našega društva, češ, ker nam ne dovolijo plesa, tudi oni se ne bodo veselili, zato so sklenili razsajati med veselico okoli dvorane. Drugi pa pravijo zopet drugače; najbrže je bila vinska kupljica največ kriva.

In res, kmalu, ko se je jela vršiti veselica, pridrvi pet rogoviležev na dvorišče pred dvorano in ravno med deklamacijo se zaslisi neznosno tulenje. Dva orožnika, ki sta prišla sem, zapustita hitro dvorano, da bi potolžila te kričače. In res odidejo v krémo in kmalu ponela kričanje. Toda že v začetku igre se raznese, kakor bi trenil, glas; orožnika so ubili.

Vse je osupnilo. Tudi g. župnika pridejo klicati; želel ga je ranjenec sam. Vspored veselice pa so je vendar vršili dalje. Kako se je pa to zgodilo? Ker se niso mogli ti rogovileži maščevati nad društvom, dasi ni imelo pri tem niti najmanjše krivde (saj društvo jim ne more braniti plesa), maščevali so se nad orožnikom. Uboga moža nista pričakovala takega upora. Napadli so ju; a dočim sta se branila, potegne neki mladenec — ča ga smemo tako imenovati, ker nikdo bi ne bil pričakoval od njega kaj takega, ko boleha celo svoje življenje, hua pokvarjeno roko in ni slovenske korenine, — nož in prereže orožnika čez trebuh. Ranjeni orožnik se otrse napodalcev in drvi za zločincem, toda kmalu obnemore; puška mu pade iz rok. Njegov drug priskoči k njemu ter ga privede v kavarno g. Pelicoua. Tukaj se je čutil zelo slabega in radi tega je želel duhovnika G. župnika pride in mu podeli vse sv. zakramente za umirajočce, potem ga položijo na voz in ga odpeljejo v Gorico.

Pravijo, da ni smrtno ranjen. Zločinec pa je ubežal; in do sedaj ga niso še dobili v pest; klati se tukaj okoli po polju; najbrž da se pojde sam naznanit.**) Njegovi tovarisi pa so še kasneje divjali po vasi. To je onč žalostni prizor, iz kterega se vidi, kakó potrebna so društva, posebno v gorški okolici, ki bi gojila pravi ukus za poštene veselice. In naše društvo upa, da doseže svoj namen z božjo pomočjo. Želi se pa, da bi segla umes še druga roka, ki bi ukrotila teh par rogoviležev v naši sicer vzgledni občini.

Vidite torej sad pogubnih javnih plesov na deželi. O da bi prišli vendar kedaj do spoznanja vse občine in sploh prepovedale javne ples, kakor se je že večkrat čitalo v Vašem cenjenem listu; nasprotno pa, da bi se gojilo bolj društveno življenje, ki bi pospeševalo npravnost in narodno zavednost!

V Čepovanu, dne 6. februarja. — Sprejmite, gospod urednik, iz našega zametnega kraja dopisic, ter priobčite ga častitim bralcem „Sočim“, naj izvedó, da naša Čitalnica nikakor ni šo zaspala. Dne 15. januarja imeli smo občni zbor, pri katerem se je ustanovil nov odbor, koji nas je razveselil že po preteku 16. dnij z običajno predpustno veselico s sledečim sporedom:

1. Nagovorček. 2. Slovenska pesem. 3. Igra „Svoji k svojim“. 4. „Naša zvezda“, pesem. 5. Župan kandidat, deklamacija. 6. „Sarafan“, pesem. 7. „Gos“, šaljni govor. 8. Cesarska pesem.

Petje se je izvršilo prav dobro. Igralo se je dobro, posebno se je odlikoval Kričač (Stefan Kofol Blazetov), kateri, dasi je izvršil le domačo šolo, je vrlo dobro posnel kretanje in poklone gosposkih ljudi in dasi je bil ta še le drugi njegov nastop. Vse kaže, da je naše društvo dobilo v njem izvrstno delavno moč. Bog nam ga ohrani še mnogo let. Obilno smeha je pa vzbudil Martin Podgornik s svojo deklamacijo „Župan kandidat“ katera pristoji prav za predpustni čas. Kar bi bilo še omeniti o tej veselici, je šaljni govor gospoda predsednika, v katerem nam je primerjal gos s pijancem. Po besedi smo se razveseljevali še v gostilni pri gospodu A. Kofolu pri kapljici rujnega vipayca. Pri tej priliki smo se spomnili vrle „Sloge“, (ki tako pridno rešuje našo deco potujčevanja), in njenega bolnega predsednika ter našega državnega poslanca pre-

**) To se je tudi res zgodilo v sredo. Uredn.

Zahvala.

Ginjena srca zahvalujemo se vsem, ki so nam o smrti nepozabnega sina, oziroma brata in očeta

IVANA RUSTJA

posestnika, obč. odhornika itd. izrazil svoje sožalje, ali ga spremljati k sadnjemu počitku.

Posebno bodi prirčni zahvala prečistiti duhovščini, učiteljestvu, slavnemu obč. odboru, zadruzi učilniški, in sploh vsem, ki so blagovolili ranjkega spremiti na kraj miru. Bog plati!

V Skriljah, dne 5. februarja 1893.

Zalujca rodbina Rustja.

Naznanilo in zahvala

Tovarišem in znancom svojim naznanjam, da mi je dne 3. t. m. mirno v Gospodu zasnila preljubljena žena

MARIJA.

Vsi, kateri ste mi na kakoršen koli način blagovolili v času teške skušnje pomagati in izkazovali izraze sočutja, blagovolite sprejeti presrečno zahvalo; posebej: preblag. gosp. dr. Al. Ruf. Rojic za požrtvovalnost, s katero ste pokojnici rešili hoteli žiljenje; veleč. gosp. vikarij Sim. Kos za vse dobrote; sosednja veleč. g. duhovnika in predragi gospodje tovariši moji za sprejem k zadnjemu počitku; peccati pa za ganljivo nagrobno. — Bog plačaj!

Opatjeselo, 6. februarja 1893.

Zeloštni Peter Medvedček naučitelj

Martin-a Richter-ja

vmetna vrtnarija in sadna drevnarija v Št. Petru

prodaja enoletne cepljence, posebno krepko vzrasle in bogatih korenin, in sicer: jablane na divjak, donies in paradies, hruske na kutne, murve, češnjevo-lavorovih jagodik, maršal-milove rože. Vse to so krepki zimski cepljenci.

Novost v telegrafih in v listih in v listih	Uzorec na vse kraje prosto pošilja	Posebnosti v izvanrednem blagor in portie
Priznana najboljša in najnovjša		
SUKNA		
za spomladansko in poletno potrebo, od zapramenja do jesenske vroče, prave in tople barve, za oblake, vrhanke in vsake potrebe, razpoložljiva po poštnemu povzetju po tovarniških cenah tudi na drobno razpakirano in krajnjem Zalogu v kr. priv. trgovini za čisto suknino in volneno blago		
MORIZ SCHWARZ, Zwittau bei Erlann.		
Sukna za uniformo, nepromakljivi šolci in topla suknina, poravnani in dokrajnjo za salonske obleke. Popolni plači itd.		
Blagó za ženske obleke vse novosti v najvišji izbiri.		
Vsak poskus vodi k trajnem kupovanju.	Knjige z uzoreci za krojače pošilja nefrankovano.	Priznana plama iz vseh ljudskih krogov.

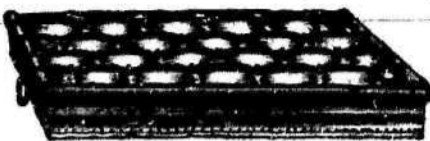
Epilepsija

(božjast)

ozdravljiva brez povrnitve, tiisneci morejo dokazati ta čudezni vspeh znanstva. —

Natančna poročila s povratno marko je pošiljati:

„Office Sanitas“ Paris
30. Faubourg Montmatre.

11 goldinarjev franko do vsake železniške postaje na Goriskem poslan, ako se narodnik skliče na ta časnik, stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim plavcem cvilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15—20 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih, s dežele naznanj naj se vselej natančna mera postete v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gid. dober, franko doposlan, tapetiran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne domaestke, kakor žicaste žimnice, slavnice itd., kateri pravemu namenu, izeti dobro posteljo ne vatrejajo.

ANTON OBREZA,

tapetirar v Ljubljani, Šelenburgova ulice 4.

Ta domača, edina narodna tyrdka te stroke na Slovenskem bodi slav. občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vrega v tapetinsko obrt spadajočega dela. Ceniki s podobami zastojni in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene posebno pri balisti in obširnejih naročilih.

otročki vozički
jako elegantni, fini, in močni dobivajo se pri meni skorito leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po gid. 5.59 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 25 gid. Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje tročjih vozičkov.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gid., mala 5/6 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka

Zaloge skoro v vseh lekarnah Austro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

PRAŠKO DOMAČE ZDRAVILO.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sredstvo mnoge skušnje, čistenje, zrnenje in ločenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatlicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonita varstvena znamka.

GLAVNA ZALOGA

B. FRAGNER, Praga,

št. 293-294, Mala straza, lekarna „pri tram ohi“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Spominjajte se „Sloginih“ učnih zavodov.

Najboljše sredstvo za ŽELODEC,
katero želodec in opravlja prebavnih delov života krepča in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,
katero pripravlja **Gabriel PICCOLI,** lokar „pri angelju“ v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

Izdavatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 stekl. stane gid. 1.36; z 24 gid. 2.60; z 36 gid. 3.84; z 44 gid. 4.28; 55 stekl. trška 5 kg. s poštno težo in vožjo gid. 5.28; 110 stekl. gid. 10.30. Poštno plača vedno naročnik. Dobiva se v vseh lekarnah v Gorici in na Primorakem.

Adolf Haptmann tovarna
Oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v LJUBLJANI.
ob vogalu Resljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slovane ulice št. 10-12.

J. Pserhofer-ja I. Singerstrasse 15. Wien.

Kričistilne kapljice, nakič imenovane univerzalne kroglice, znano domače odvajajoče sredstvo. Jedna skatlica z 16 kroglicami stane 21 kr., jeden savitek šestih skatlic 1 gid. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gid. 10 kr.

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in pasiti je, da ima pokrov vsake skatlice lati podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnina 65 kr.,
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.
Amerikansko mazilo za trganje, 1 posodica 1 gid. 20 kr.
Prah proti potenju nog, skatlica 50 kr., poštnina prosto 75 kr.
Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnina prosto 65 kr.
Življenska esenca, (pražke kapljice) stekleničica 22 kr.
Angleški balsam, steklenica 50 kr.
Fijakerski prsni prašek, 1 skatlica 25 kr., poštnina prosto 60 kr.
Tanokininska pomada, J. Pserhoferja, posreduje rast-las, skatlica 2 gid.
Univerzalni plašter, prof. Stauda, posodica 50 kr., poštnina prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Dulricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 savitek 1 gid.

Harvon imenovani izdelki dobivajo se še druge tu in izozemski farme-nišne specialitete, ki se bile po vseh avstrijskih kraljevskih oznanjen; in se na zahtevanje točno in v eno prekrbujejo tudi prodajni, kojih ni v salogi.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej poslati; večja naročila tudi po poštnem povzetju. Pri dopušiljavi denarja po poštni nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju.

V najem se dá ali prodá

po jako ugodnih pogojih sledeče:
Ena hiša v Oseku tik cerkve, pripravna za vsakršno obrt ali kupčijo. — Hiša pod Osek-m na cesti. — Z obema hišama se oddá ali prodá tudi zemljišča, kolikor kdo potrebuje. Vrhu tega se oddá z vsako hiso tudi mlin. — Vsi natančnejši pogoji se izvejo pri lastniku

Jožetu Fagancin na cesti pod Osekom.

S 1. majem 1893. se oddá v najem v Gorici

Marzini-jeva gostilna
(pod „Goriško Čitalnico“)
Natančnejša pojasnila daje gospodar v Semeniški ulici št. 5.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka V PRAGI
naznanja, da je od 1. februarja t. l. prevzel voditeljstvo življenskih zavarovalnih oddelkov pri njenem generalnem zastopu v Ljubljani dosedanjim mnogoletni nje uradnik gospod Vatroslav Holz

Sargov zdravstveno preskušeno (Lepota zob) je pripisano in neizgubno

ZOBO ČISTILO je aromatično, osvobodilno, praktično za potovanje, čuma in na tujem spoljan s najvišjim spoštovanjem o preduhu, diet in so dabi na denci, pri pleničih in prostatih dobi se posod.

Priznanja iz najvišjih krogov so pridejana vsakemu kosu.

GENA 35 kr.

Prave in edine kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprsto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokazuje njihova moč. — Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdoovratniše žilodčne bolesti. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na eravici, proti črevsnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadelžnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročile in pošiljate pa edino v lekarni **Cristofolotti v Gorici**, v Trstu in lekarni **C. Zetti in G. B. Rovis**, v Ljubljani in lekarni **U. pl. Trunkczy G. Piccoli**, in Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni **Baccarich**, v Ajdovščini v lekarni **Sapla**, v Vipavi v lekarni **Guglielmi**, v Beljaku dr. **Kumpf**.

1 steklenica velja 30 kr.

NB. Varovati se je treba marševskih balzamo, katere sijočno oznanjajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku te zdravje, ker dražijo želodec in žice, da n-stanejo lahko hudi in nevarni nastelki.

5 do 10 gid. na dan gotovega zaslužka brez kapitala in rizika ponujamo vsakomur, kdor hoče prodajati postavno dovoljen. svako in delovno papirje. Pouzdba pod „LOSE“ pošiljati je pod naslovom: Annoncen-Expedition J. Danneberg, Wien, I. Kumpfgasse 7.

Kdor hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Oelz - oyo kavo

Ölz-ova kava je najboljšo kavino primesilo **Ölz-ova kava** nima vsebi krušk, ne repe, ne sirupa. Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin.

Prepotrebna za vsako hišo je

Kathreiner-jeva Kneippova sladna Kava

z okusom prave kave. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko okusnejša in pri tem zdravjeja ter redilniša kava. — Nepresegljivo kot primes k pravi kavi. **Jako priporočljivo** za ženske, otroke in bolnike. **Ponarejanj** treba se je skrbno ogibati. — 1/2 kila po 25 kr. **Do biva se povsod.**

Edino pravo v belih paketih s podobo župnika Kneippa kot varstvena znamka.

Izdajatelj in odgovorni urednik **And. Gabriček.** — Tiska **A. M. Oblazi** v Gorici.